

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — 3 K 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 •árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklámelődket a
 kiadóhivatalba kérjük eltasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A városok jövő kilátásai.

A háboru erős kihatásait nagyon érzik a városok is.

Nem a hadiállapottól eredő kiadásokat és a közellátás nyomorúságos viszonyait értjük ezalatt, hanem azt a mindjobban érvényesülő tapasztalatot, amely szerint a vagyoni helyzet megváltozása folytán a közeli és távolabbi falvakból a meggazdagodott polgárok közül sokan a városokba költöznek egyrészt, hogy ott lakjanak csupán, — másrészt, hogy megszorodott tőkéjüket annál nagyobb haszonnal gyümölcsöztessék.

Természetesen az ország fővárosa vezet e tekintetben. Oda tödult mindenki, aki hirtelenül dusszagdag akar lenni vagy felhalmazott hadi millióit teljes mértékben élvezni akarja.

A többi nagy városok követik ebben a főváros példáját s ott is megszorodott a községekből vagy kisebb városokból betelepülők száma.

És ugyanez történik, bár kisebb méretben, a közepes nagyságu városokban is. A kényelmesebb élet és a vagyonosodási inger szép számban vezet oda is a nem messze eső falvakból új lakókat

A városoknak éppen ezért már jelenleg számolniuk kell a jövőben megerősödő mozgalommal és lehetőleg oda kell hatniuk, hogy a körzetükbe eső falvak e tekintetben feljűk gravitáljanak és így minél több vagyonos új polgárt szerezzenek maguknak.

Mert az új polgárok legnagyobb része az ipar és kereskedelem terén helyezi el a pénzt és munkaerőjét, ami a városnak megbecsülhetetlen anyagi hasznot hajt. Ugyanis nő a város személyi és vagyoni forgalma, fejlődik adózó képessége és előrehalad minden kulturális és egyéb közérdekű, szociális intézményeiben.

Legjelentősebb azonban ezen kedvező perspektiva az adókiivetés szempontjából.

Előreláthatólag ugyanis a béke napjaiban a háborus költségek óriási terheit igen nagy részben a városok fogják viselni. De ugyan-csak sok újabb adót kell a városoknak kivetniük a háboruban felhalmozódott adósságok fedezésére, előrehaladások biztosítására és városi fejlődésükre.

Ezeket a még elképzelhetetlen nagy adókat csak úgy bírják el a

városok, ha minél több olyan intézményük van, amelyek a vidékűkhöz tartozó községek vándor-utra kelt, meggazdagodott elemeit magukhoz vonzani s ott tartani képesek.

Azért is okosan járnak el azok a városok, amelyek már most sem riadnak vissza az olyan áldozatoktól, amelyek a fenti célt szolgálni vannak hivatva.

Ezt az általánosan ismertett eszmét ajánljuk városi hatóságunk figyelmébe is.

A legutóbbi napok világ-eseményeiből.

A mostani időkben az újság-olvasók lelkét rendkívül nyugtalanítja a világ sorsáról való teljes tájékozatlanság. Azért feladatunknak tekintjük, hogy a részünkről megszerezhető híreket röviden összefoglaljuk. Ámbár tudjuk, hogy az olvasó-közönség egyik másik része ezekről már tudomást szerzett, mégis sokak szempontjából üdvös munkát vélünk végezni

Január 18-án kezdődött Párisban az előzetes békekonferencia, amely Clémenceau-t választotta elnökül Clémenceau konstatalta, hogy a konferencia programját Wilson állapította meg s a tárgyalás első kérdéseül a következőket ajánlotta: a háború okoiznak felelőssége, büntetési rendszabályok a háboru alatt elkövetett büntetékért, a munkának nemzetközi törvényhozással történendő szabályozása.

Úgy látszik, a felelősség kérdésének megállapításában Hohenzollern Vilmos szejnye áll homlokterben, akinek Ferenc Józsefhez intézett — állítólag — olyan levele fekszik a békétárgyalások asztalán, amely szerint most (már mint a háború alatt) az ellenséget mindenképen pusztítsuk: a férfit, a nőt, az aggot, a gyermeket... egyaránt elpusztítsuk

Az előzetes békétárgyaláson a következő államok vesznek részt: Anglia, Amerika, Franciaország, Olaszország, Belgium, Japán, Brazília, Szerbia, Kóra, Görögország, Hedzsasz, Lengyelország, Portugália, Románia, Sziám, Cseh-szlovák ország, Bolivia, Kuba, Equador, Péru és Uruguay.

A békétárgyalásokra mindenestre nagy befolyással lesz az a tény, hogy Németországban a Spartacus csoport vezetőit: Liebknecht Károlyt és Luxemburg Rózát — akik a német birodalmat bolsevista-uralommal fenyegették — megölték. Ez a merénylet intő mindazok részére, akik a helyes, egészséges szociális útról letérve, bolsevizmussal, kommunizmussal, a rend teljes felforgatásával fenyegetik az állami és a társadalmi életet. — Ez a gondolatvilág vezetett Andrassy Gyula tiszadobi kastélyának és Ady Endre csucsai villájának kifosztásához

A különböző társadalmi osztályoknak az uralomért való harca kifejezésre jut a magyar kormány megújuló válságaiban is. A legutóbbi válságot Károlyi Mihály köztársasági elnök a következő kabinettel oldotta meg: miniszterelnök: Berinkey Dénes; belügyminiszter: Nagy Vince; pénzügyminiszter: Szende Pál; kereskedelmi miniszter: Garami Ernő; hadügyminiszter: Böhm Vilmos; földmívelésügyi miniszter: Buza Barna; közlelmelési miniszter: Baloghy Ernő; népjóléti miniszter: Peidl Gyula; ruszka-krajnai miniszter: Szabó Oresztesz; külügyi miniszterek: Kunfi Zsigmond, Vass János és Szabó István. — A külügyminisztérium, az igazságügyminisztérium és a nemzetiségi minisztérium ideiglenes vezetésével a miniszterelnök bizatott meg. — A vallás- és közoktatásügyi tárcát kettéválasztják Közoktatásügyi miniszter Kunfi Zsigmond, vallásügyi miniszter Vass János lesz. Mindketten a különválasztás módozatainak megállapításáig mint tárcanélküli miniszterek szerepelnek. — Szabó István ügykörébe a földbirtok-reform és az új földbirtokpolitika fog tartozni Károlyi Mihály szerint a kormány halaszthatatlan teendője a földbirtok-reform megvalósítása, a hadsereg újjászervezése, az adókérdés elintézése, a belső rend biztosítása és az igazságos megegyezéses béke előkészítése. — Berinkey Dénes miniszterelnök programját három pontban foglalta össze: munkát, rendet és békét akarunk.

A válságnak fentebbi megoldása ellenére sem konszolidálódott a magyar politikai élet. A Károlyi-párt — amelyből Károlyi M. — mint pártönfelüli ember — kilépett — állandó válságban van; balszárnya a párt minisztereinek és Hock János vezetésével a szocialisták felé húz, a jobbszárny, ez alkotja a többséget, Lovászval a polgárság szervezésére törekszik. A még együtt-levő párt Hock János lemondása után Lovász Mártont választotta elnökül, aki azóta — hir szerint — szintén leköszönt — Mint politikai életünknek egyik tünetét feljegyezzük a keresztény szocialistáknak január 19-én a zsidók ellen való tüntetését Budapesten.

A tenyek sorába tartozik Colidge tanár vezetésével egy amerikai békebizottságnak Budapesten való látogatása, amely a legkülönbözőbb pártokat, egyesületeket, testületeket és általában az összes társadalmi, nyelvi és egyéb rétegek képviselőit fogadta, hogy a békekonferencia szempontjából Magyarország közviszonyait tanulmányozza, közvéleményét és közhangulatát megtudja, sérelmeit és bajait meghallgassa. Sérélmek között bizonyára szerepelt a fegyverszüneti feltételeknek egyes megszálló csapatok által figyelmen kívül való hagyása; ilyenek a legutóbbi napok eseményeiből Apáthy István erdélyi fő kormánybiztosnak a románok által való elhurcolása, Kolozsvár impériumának

január 17-én a románok által való átvétele, székelystiszteletük fejeire való díjak kifizése stb.

Budapest lakossága e napokban sokat éltette Wilson elnököt, ünnepelte Coidge tanárt és vele együtt az egész amerikai békebizottságot.

Legújabbban még a következő híreket kaptuk: A románoknak Magyarország egész területét rövid időn belül el kell hagyniok; így Kolozsvár városát is néhány napon belül ki kell üríteniök.

A lengyelek január hó 23-án Krakóban népgyűlést tartottak, amelyen Árva és Szepesvármegyékre igényt támasztottak; Borovszky egyetemi tanár azt fejtegette, hogy cseh tudósok is elismerték a két vármegyének lengyel jellegét.

A Pesti Hírlap I. 22-iki számában ez volt: „Miért kapnak pénzt, akik nem dolgoznak? „Miért élnek azok jól? — „Mert a „kommunisták“ ezeknek naponta 14 koronát fizetnek“. — E kitételről a kommunisták vezéreikkel január hó 23-án d. e. felvonultak a P. H. szerkesztőségébe, a pénztárt kirabolták, a könyveket szétdarabolták, és alkalmazottak ruháit elszedték. A katonaság érkezésekor a fosztogatók már távol voltak.

Újból megindulnak az élelmiszer-szállítmányok Ausztriába; cserébe negyedmillió méter szövetet kapunk.

Romanones spanyol béke delegátus újságírók előtt a következőket mondotta: A békétárgyaláson a spanyolok azt az álláspontot foglalták el, hogy Marokkónak ugyanazokat a jogokat kell megadni, amelyekkel Franciaország bír. Spanyolországnak nyitni a tengerhez kell jutnia A békét sokkal hamarabb fogják aláírni, mint remélték volna.

A cseh-szlovák megszállás.

Január 21-én éjjel érkezett meg mintegy 200 főnyi cseh-tót csapat. Egy részük azonnal a laktanyába ment, másrészt reggel nyolc óra tájban két zászlóval vonult be, ugyanekkor már három mozsarlövés a várhegyről gyűlékezésre szólította fel a polgárőröket, hogy a Kossuth Lajos-terem gyűlékezzenek s fegyverüket lerakják, miután a város felett a cseh-szlovák csapatok veszik át a hatalmat. Elsőben a diáksapat s utána századok szerint a polgárőrök gyűlékeztek s galuba raktak a fegyvereiket s elvonultak. A fegyvereket a megszálló csapatok a laktanyába vitték s nyomban megszállották a városházat, ahol Bódogh Lajos polgármester a képviselőtestület egy részének jelenlétében fogadta. A parancsnok előadta, hogy ők békés szándékkal a rendfenntartása céljából jöttek, de egyébiránt nem avatkoznak semmibe. Bódogh polgármester válaszában tiltakozott ezen szinnmagyar város megszállása ellen s azt törvényesnek el nem ismeri s reméli, hogy ez csak átmeneti állapot és nem bevégzett tény. De addig is kéri, hogy kémiljek a polgárságot s éljenek velünk békességben. Tokody István tanácsnokától meg tolmácsolta a választ, melyre kijelentette a parancsnok, hogy az ő értesülése szerint a megszállás végleges. Birtha J. kérte ezután, hogy ne bántásnak nemzeti jelvényeinket Erre a parancsnok azon megnyugtató választ adta, hogy iparkodik felsőbb hatóságánál kieszközölni, hogy mindenki viselhesse a nemzeti színeket, de a vörös szocialista jelvényt határozottan eltiltja. Majd közzétettek egy hirdetményt, amely szerint a fegyverek és kardok másnap délután 6 óráig átiszolgáltatandók. Megszállották a postát, adóhivatást és járásbírságot, de ezek inkább csak jelképileg történtek, ezek működésében semmi változás nem történt. A város területén a nemzeti színű jelvényt és a piros gomb viselését utóbb eltiltották — Egyébként a város képe nem változott; a régi mederben folyik minden. Postaközlekedésünk nincs, újságot nem kapunk, csak ha a jövő-menő

utasok hagynák itt-ott egyet. A pénteki napon jelentkezésre hívták fel a tényleges és a tartalékos tiszteteket s azokat nyilvántartásba vették. A szesz italok elárúsítását minden helyen szigoruan eltiltották; elrendelték a kocsákat, vendéglők és kávéházaknak 9 óra-kor leendő bezárását s figyelmeztették a lakosságot, hogy esti 10 órán túl polgári egyének az utcán tartózkodni tilos. Ugyancsak másnap kiűgészítették Piccione olasz tábornok, a megszálló csapatok fővezérének következő hirdetményét: Szlovákország lakossága! Jöttem a szövetségesek nevében, hogy Szlovákországot megszálljam a szövetségesek által meghatározott feltételek mellett Biztosan elvárom, hogy az összes lakosság respektálni fogja a reám bízott okkupáló katonaságot és a szövetségesekkel között fegyverszünet szerint viselkedik majd A szövetséges katonaság, mint — az összlakosság különbség nélkül — barátja jött ide; feladata a rend fenntartása az okkupált területen és ellenőrzése a fennálló törvényeknek. Elvárom, hogy az összlakosság öket ez irányban támogatni fogja. Minden rosszaló, vagy pedig ellenséges eljárás — legyen az bármely pártbeli — szigoruan elnyomatik A cseh szlovák katonaság felső parancsnoka Szlovákország részére: Piccione tábornok.

Ujabbban a katonai parancsnok közzétette: Azon egyéneknek, akik a cseh-szlovák hadseregben nem szolgálnak, a katonai egyenruha viselését betiltom. Aki folyó hó 25 után katonai egyenruhában találtatik, internálva lesz. Ha ellenben civivilruhával nem rendelkezik, akkor kérhet engedélyt a cseh-szlovák katonai parancsnokságnál a katonai egyenruha viselésére. Kalap vagy civivil sapka viselését minden esetre megkövetelem.

Léva, polgármestere pedig következő hirdetményt bocsátotta ki: A közrend, közbiztonság és köznyugalom érdekében felhívom a város lakosságát, hogy a cseh-szlovák megszálló csapat parancsnoksága által kiadott rendeleteket a hirdetési tábláról le ne szaggassák, az elrendelt intézkedéseket saját jól fellogott érdekünkben türellemmel fogadjuk

Különfélék

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete január hó 23-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a polgármesteri jelentés után elfogadta a képviselőtestület az 1918 évi állami bor- és szeszfogyasztási adók és adóptételek beszedésére vonatkozó elszámolást, amely szerint a várost ebből kifolyólag 37068 K 14 f. illeti meg, a melyre eddig az államkincstártól 26000 koronát kapott. Elfogadta ugyancsak a listre vonatkozó elszámolást, a mely szerint a szegény városi lakosok között ingyen 5196 kg. 800 gr. és hitelben 2498,5 kg. 600 gr. liszt osztott ki. Többek azon felszólalására, hogy a szegény lakosság közül az idejövő hegyvidéki lakosoknak lisztet adnak el s így felő hogy tavaszra ismét lisztet fognak követelni, a közgyűlés eltiltotta a liszt eladását s annak ellenőrzésére felhívta a kapitányt. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a katonaságtól átvelt ingók értékéből befolyt összeget a város berkövetelésének kiegyenlítésére használták fel. Bejelentette a polgármester, hogy villamosvilágításunk a szénhiány miatt válságos állapotba jutott s hogy a munkálatok a Percz vízen felalítandó villamos hajtóműre befejezéshez közelednek s hogy a lévai uradalom s hajtókerek beállítása következtében a malomépületen esetleg keletkező kárra nézve a város zavartosságának kimondását kéri, valamint annak tudomásulvételét, hogy az uradalom a beállított villamosmű helyére vonatkozó tulajdonjogát fenntartja s így azt vissza is vonhatja A közgyűlés ily értelemben határozott. A polgármester ezután részletes jelentést tett a cseh-tót csapatoknak a városba érkezéséről; bemutatta az aranyosmaróti tót nemzeti t. naes átiratát Birtha József, dr. Karafáth Marius, dr. Horváth Gyula rendőrkapitány és mások hozzászólása folytán a közgyűlés tudomásul vette.

— **Installáció.** A cseh-tót kormány által Bars megye főispánjává kinevezett dr. Misura Márton nagybíttsei ügyvéd installációjára e hó 23-án ment végbe Aranyosmaróton, amelyen a környékbeli tótság nagy számmal jelent meg. Az installációt megelőzőleg ünneplés mise volt a róm. kath. templomban, melyet Kráffszky József verebéli róm. kath. esperes végzett; s amely után a gyűlés volt a megyeháza. A gyűlésen dr. Misura Márton elnököt, akit esőben a tótok nevében dr. Belicza Pál aranyosmaróti ügyvéd üdvözölt: Ezután elénekelték a Tatrán villámlik című tót dalt Utána Penkovics Géza, az aranyosmaróti slovenska rada elnöke, volt garamujfaisi földbirtokos köszöntötte a zsuptót nyelven, ékes szavakkal. Ezután a főispán beszélt, de tekintettel arra, hogy a nép be nem fér a terembe, kérte a jelenvőltakat, hogy menjenek ki az udvarra, hol a néphez kíván szólnani. Itt azután az egybesereglett nép előtt tartotta meg dr. Misura székkfoglalóját. A nép a Hej Szlováci című tót éneket énekelte. Majd dr. Medveczky Lajos volt zólyomi ügyvéd, a cseh-szlovák kormány belügyi államtitkára s utána Okányik Lajos, a nitrai zsupán beszélt. Végre dr. Medveczky János újabanyi ügyvéd felolvasta azoknak a táviratoknak szövegét, melyeket a gyűléshől Maszarik János elnököz, dr. Skrobár Lőrinc, Ivánka Milán és Medveczky Lajos államtitkárokhoz intéztek. A gyűlés után küldöttségek bemutatkozása következett. A megyei tisztikart dr. Persay Ferenc főügyész vezette. A törvényeszk, járásbírság személyzete és az ügyvédi kar hiányzott. Délben banket volt.

— **Takarékoskodjunk a buzával és a liszttel.** A város közlelmezési hivatala, amíg módjában állott, — minden családnak augusztus hó 15-ig kiadta a buza- — illetőleg lisztjegyet A legnagyobb sajnálattal tapasztaljuk, hogy sokan a megvásárolt lisztet pazarul bűnának és azt magas áron a messze vidékről beözönlő népek eladják Ezek a könnyelműek gondolják meg, hogy még messze van a nem sok reménységgel biztató aratás és azzal az ujliszt. Akik most nem takarékoskodnak és lisztjüket elárúsítják, tavaszkor, — amikor a buza- és lisztkészletek elfogynak — nagyon megkeserülhetik pazarlásuknak súlyos következményeit; esetleg éhezze és sirva fogják megbánni mostani könnyelműségüket, mert az eladott búzát és lisztet semmi áron nem lesznek képesek pótolni.

— **A Barci Ellenőr** aranyosmaróti lap-társunk, melynek szerkesztője dr. Znamenák István hős halálát halt s mely a háboru óta megszűnt, e hó 23-án dr. Szilányi Aurél szerkesztésében újra életre keit és pedig egyelőre naponta jelenik meg, közli a Budapestről telefon és táviró útján nyert híreket, hogy legalább így értesüljünk a világ folyásáról. Üdvözöljük kolegánkat és tartós sikert kívánunk neki.

— **Ejegyzés.** Dr. Tótrai Emil kör-mözbányai ügyvéd január 19-én vasárnap váltott jegyet Zádori Ida urleánnyal, a lévai áll. postahivatali tisztviselőjével, Zádori Mihály lévai járásörmester kedves leányával.

— **A bankjegyek lebélyegzése a megszállott területeken.** Az Est 7. hó 22. én Tavaszról vett hire szerint a megszálló szerb csapatok parancsára ott is elrendelték a bankjegyek lebélyegzését és hírvöl arról is, hogy hasonló intézkedésre készül a cseh-szlovák kormány A lebélyegzés mindenütt kezdetben aggodalmat keltett, mert sokan azt hitték, hogy a lebélyegzés a bankjegyek értékcsökkenését eredményezheti. A lebélyegzésnek azonban oktanul tulajdonítottak ilyen nagy jelentőséget, mert lényegében véve a lebélyegzés tulajdonképen csak adminisztratív intézkedés és még azt sem biztosíthatja, hogy a bizonyos időpontig lebélyegzett bankjegyeken kívül újabb bankjegyek ne kerüljenek a megszállott területekre, mert a lebélyegzés a lebélyegzendő anyag óriási mennyisége folytán, csak olyan primitív módon történhetik, hogy azt bárhol a legkönnyebben utanozhadják. A lebélyegzett bankjegyeknek a megszállott területeken kívül nincs és nem is lehet nagyobb jelentősége. Majd csak később, mikor a bankadósság

rendezésének kérdése kerül szóba, lehet valami jelentősége annak, hogy mennyi lebélyezett bankjegy van a megszállott területeken, azonban az elszámolást sem érinti a lebélyezés, mert hisz akár le vannak bélyegezve a bankjegyek, akár nem az adósságok kvótásterül elosztása úgy sem ezen az alapon fog történni

— **A rendőrség létszámának emelése.** A Nemzeti Tanács intézkedése, illetőleg áldozatkésztsége folytán városunkban a rendőrség számát tízszel telemelték, amely rendelkezés a közbiztonság tekintetében előnyre válik a városnak

— **Búza- és liszt kiosztás.** Városunk polgármesterének kérélmére a kormány megengedte, hogy a lévai uradalom majorjaiban levő buzakészletet és a hengermalomban raktáron levő lisztet a város ellátatlan lakosai között, a megállapított fejkvóta szerint, f. évi augusztus hó 15. ig terjedhetőleg kiosztassa. Az engedély folytán a város közlelmzési hivatala a buzavásárlásra jegyeket csak addig adott ki, ameddig a készlet tartott. — a lisztjegyeket azonban augusztus hó 15-ig — kevés megszakítással — f. hó 1. -től kezdve naponta kiszolgáltatta minikinek, aki erre, mint ellátatlan, jogosult és igényt tart. Tekintettel azon körülményre, hogy a beszerzési csoport és a vasutasok jóléti bizottsága is beszüntette működését, — Léván a közellátásra szoruló száma, az időközben ide menekült családokkal együtt majdnem kilencezer személy.

— **A garamszentkeresztli járás** előkelő férfijai közül **Finka** Sándor ny. garamszentkeresztli főbíró, **Kabina** József ny. nagylócsai körjegyző, **Gaspáre** Béla garamszentkeresztli t. szolgabíró és **Bondsala** János garamladoméri körjegyző a cseh szlovák katonai főparancsnokság rendelkezésére a hó 18. án őrizetbe vettek és Zsolnara ki sérték; honnan azután három nap múlva, miután ellenük a felvett jegyzőkönyv szerint semmi konkrét panasz be nem adatott, szabadon bocsátották.

— **A jegyzők elhelyezése.** A működésükben akadályozott közigazgatási alkalmazottak kormánybiztosa már megkezdte a menekült vagy más okból székhelyükről távol tartózkodó községi jegyzők elhelyezését. Az elhelyezésre vonatkozó rendeletek a hivatalos lapban jelennek meg; az érdekeltek külön írásbeli rendeletet nem kapnak.

— **Bázilag készített élesztő.** A gazdasszonyok már hetek óta nem kaphatnak élesztőt, melynek hiányát természetesen a legtöbb háztartásban nagyon érzik. Ezen a bajon óhajtat segíteni egy urasszony, aki az élesztő készítésének következő módját ajánlja: 56 dekagramm héjában — megfőzött és megszelet burgonyához adjunk 7 dekagramm cukrot, egy kanál élesztőt, ha nincs valódi élesztőnk, igen jó a házilag készített is, — és két deci langyos vizet. Ezeket az anyagokat jól összekeverve 24 óráig meleg helyen tartjuk és kész az élesztő, amely — indomásunk szerint — már Léván is számos háztartásban kitűnőnek bizonyult.

Itt az idő! Még nem késelt el, még mindig becsérélheti régi, vagy megunt hanglemezeit a most megjelent legújabb kacetató tréfás „Ujvári telefonál” című kétoldalu hanglemezeire, mely pénzért nem kapható, csupán 6 drb. lejtásított hangmez ellenében kizárólagos joggal Wágner hangszeráruháznál Budapest, VIII., József-körút 15.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősök kik felejtethetetlen hitvesem, illetve szerzetett leányunk elhunytá alkalmából vizsgálató részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton köszönetünket.

Léva, 1919. január hó.

Fekete József és Moravék-család.

Adakozás.

Kimutatás azon rokkantak családjairól, akik a segélyben részesültek:

Név	utca	gyermek	összeg
1 Danis András	Dobó u. 11	4	396.—
2 Holli Imre	Csapás u. 1	1	198.—
3 Balla József	Honvéd u. 11	6	528.—
4 Urban Gyula	Rakóczi tér 4.	3	330.—
5 Csákányi Kálmán	Szepesi u. 16	5	462.—
6 Kuldán Karoly	Honvéd u. 29	6	528.—
7 Miklósy József	Várady u. 2	2	264.—
8 Poprácz Károly	Damjanich 28	1	198.—
9 Stefanek Janos	Hegyalja 14	2	264.—
10 Szikádan Janos	Hegyalja 15	—	132.—
11 Dobroviczky J.	Balassa u. 7	—	132.—
12 Miklósy Béla	Kalvária sor 4	1	198.—
13 Hanszko Peter	Mangróló 31	1	198.—
14 Madarász Jónás	Rét u. 8	3	330.—
15 Hajko Miklós	Munkás u. 19	—	132.—
16 Uhnak Mihály	Zugó u. 20	3	330.—
17 Váradi József	Bercseny u. 7	2	264.—
18 Kazár János	Damjanich 7	3	330.—
19 Hikkel Szilveszter	Balassa u. 16	—	132.—
20 Kaffan Janos	Csapás u. 1	1	198.—
21 Rajcsányi V.	Damjanich u. 22	—	132.—
22 Szücs Sándor	Kopai u. 6	1	199.—
23 Jancso Mihály	László u. 17	4	2.—
24 Safár József	Lászlóműve	—	132.—
25 Stejevár Balint	Lászlóműve	—	396.—
26 Rakovszky Mihály	Lászlóműve 5	4	462.—
27 Kronka Sándor	László u. 1	3	330.—
28 Hegyi József	Arok u. 16	3	330.—
29 Csákányi Sándor	Vágóhid 9	5	462.—
30 Koszter Demeter	Csapás u. 2	2	132.—
		72 gyermek ;	8570 K.
			49

Összes gyűjtésünk eredménye: 8619 korona, a fennmaradt 49 K, összeget az egybegyűlt rokkantak egyhangulag Váradi Józsefnek, ki fekvő beteg, ítélték oda. Ezenkívül Hrdina Lajos, vendéglős, rokkant bajtárs, a fekvő rokkantnak 220 koronát adományozott.

Láttam:
Bódogh Lajos,
polgármester.

Jótekonyság.

A Stefánia-árvaházat fenntartó lévai nőtársulat adományoztak: Lovag Schoeller Gusztávné 560 K. 40 fill., Dr. Mautner Józsefné 235 K. 03 fillért, Phönix-szappangyár 25 kg. szappant, Deutsch Salamon 25 lit ecetet — A jölekkü adományozók fogadják halás köszönetünket

Az elnörség.

Taubinger László ur Töréröl 12 zsák burgonyát küldött a Tanítóházának. Az internátus vezetősége ez uton is őszintén és halás köszönetet mond a jölekkü adományért

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919 évi jan. hó 19.-től évi jan. hó 26.-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Frank Antal László Lenke	leány	Erzsébet
Major István Zvara Julianna	leány	Margit

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Pásztor János. Jakubik Mária	r. kath.
ifj. Bálint Lajos Galambos Gizella	ref.
Gaspárik József Grausz Mária	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Pudrik Mária	13 éves	Tüdőlob
őzv. Csepjecz A.-né	64 „	Tüdőlegdaganat
Sztyegelnikov Georg	32 „	Tüdővész
őzv. Fehér István	82 „	Agg. kimerülés
ifj. Miklósy Béla	3 hó	Tüdőlob
Erdős Ignáczné	28 „	Hasihagymáz

Hivatalos közlemények.

375—1919 szám.

Hirdetmény.

Közírré teszem Léva város lakossága előtt, hogy miután városunkat a Cseh-szlovák csapatok megszállották, a lakosság azt békés türelemmel fogadja, senki ne ellenkezzen. Hanem várja be nyugalommal míg országunkról az Entente hatalmak majdan véglegesen intézkednek. — Minden lakos kötelessége engedelmeskedni a ma fölöttünk rendelkező hatalomnak és azok ide küldött csapatai Parancsnokságának

Városunkban a büntettek és vétségek miatt ki van hirdetve a **stadrium**, senki törvénybe ütköző ténny vagy kihágást ne kövessen el, — mert szigorú büntetés alá esik

Most folyik a fegyvereknek és katonai holminknak házról házra való fölkeresése, olyan tárgyait mindenki adja át, azokat fel ne tölköljék

Miután a liszt és búza kiosztás már megkezdődött azzal mindenki **takarékosan** bánjék, mert a város helyette **újat nem adhat**, — azért **ezután ki ki önmagáról gondoskodjék**, — aki a hatóságilag kiosztott élelmicikkeket **eladja, kihágásért** kerül büntetés alá.

Léva, 1919. január 25.

Bódogh Lajos,
polgármester.

TEA, CITROMSAV, RUM ESENCIA, LIKÓR ESENCIA

és hasonló háztartási cikkek — legolcsóbban kaphatók: —

PICK ENDRÉ

droguista, illetiszertárában **LÉVÁN**.

ELADÓ BUTOROK.

Háló- ebédlő- és konyhabutor alig használva **eladó**. Bővebb felvilágosítást ad **PICK ENDRÉ** — illatszerraktárában **LÉVÁN**.

Végre van már GYUFA!!

helyett **benzines ÖNGYUJTÓ** tűzkövel és benzinnel együtt.

Kapható:

PICK ENDRÉ
droguista, illetiszertárában **LÉVÁN**.

Bérbeadó földek.

A NYITRAY-féle BOLGÁRFÖLDEK, valamint a **VASUT** melletti

FÖLDEK

a folyó évre ismét haszonbérbeadó. A régi haszonbérleők a folyó hó végéig elsőbbségben részesülnek.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt:

Dr. Kmoskó Béla ügyvédi irodája Léván.

Takarmányrépa

szép nagy, 10--12 koronáért mm-ja kapható a ladányi plebánián.

Elszámolás.

A lévai jöteköny növegyetek és a feministák egyesülete lévai csoportjának közös segítő akciója nyilvános elszámolását a segélyezettek nevében halás köszönetet mondva a jószívű és kegyes adományozóknak, a következőkben terjeszti a nagyérdemű közönség elé:

(Folytatás)

Az első csoporthoz hasonlóan jártak el a vezetőségek a második csoportba osztott családok segélyezésénél is. Ezek között az adományokat a vezető hölgyek szintén saját-kezüleg külön minden család megjelöltjének december 2 délután kézbesítették.

E kétszeri kiosztás után fenmarad még az adományozott árufélékből.

Élelmiszer 300 kg. burgonya 250 kg. sárgarépa 100 fej káposzta 11 kg liszt $\frac{1}{4}$ kg bab 8 csomag árpaakáve $\frac{1}{4}$ kg 30 drb. kenyér. —

Tüzelő anyag: 10 köteg galyfa. —

Ruhanemű: 3 drb. leány felöltő és 3 drb. különféle viselt ruhanemű. E maradékot a segítő akció megbizottja az utólag jelentkezők között a tél folyamán időnként két részletben fogja kiosztani, ép úgy mint a lévai Nemzeti tanács által engedélyezett hitel terhére beszerzendő tüzelőanyagot is. Az ilyen módon már segélyezettek száma: A november 25-iki kiosztás alkalmával segélyezettekkel összesen 48. —

Ezek közül 14 család ruhát és élelmiszereket is kapott. Csak ruhát kapott 6 család, csak élelmiszereket 8 család. A december hó 2-iki kiosztás alkalmával összesen 50 család részesült segélyben, akik közül csak ruhát 3 család, — csak élelmiszereket 47 család kapott.

Az egy-egy család részére juttatható volt élelmiszerek mennyiségű igen különböző. Lisztből 1-3 kg. között változott, burgonyából 5-23 kg. sárgarépából 3-14 kg. káposztából 2-30 fej, babból $\frac{1}{2}$ -1 kg. stb. Ecetből egyenlően minden családnak 1-1 liter volt adható, cukorból akinek lehetett adni. $\frac{1}{4}$ kg. adagot kapott.

A két kiosztás alkalmával segélyezett családok száma összesen 98. Nincs ezen létszámba belefoglalva a városi és a róm. kath. szegényházban elhelyezve levő összesen 20 családalan szegény. Ezek részére — bár az inséget a közadakozásból, ideiglenesen enyhíteni hivatott segélyakció keretében az ő segélyezésük nem volna belefoglalandó, — mégis kivételesen szintén adatott segély, és a két szegényháza együttesen 150 kg burgonya, 30 kg hagyma, 100 kg sárgarépa, 120 fej káposzta és 44 kg liszt küldetett.

Ha a két szegényházban elhelyezett 20 egyént, és mindazokat is a segélyezettek létszámába foglaljuk, akik, mint a III-ik csoportba tartozók részben már kaptak tüzelőanyagot részben ezután fognak kisebb tüzelőanyag stb. segélyben részesítettini, ak-

kor az összes segélyre utaltak száma mintegy 200-ra tehető

Ezek segélyezésében — az adományozókon kívül — részt vettek mindazok is, akik az akció munkáját emberbaráti nemes érzéstől érdekel nélkül kifejtett önzetlen közreműködéssel lehetővé tették.

Elsősorban a növegyetek vezetőségei és mindazon tagjai akik a szégyensorsú lakosságot otthonában felkeresték, körülményeiről viszonyaikról stb. az akciót informálták azután a polgárőrség személyzete nevezetesen a parancsnokok és csoportvezetők, és a m. k. posta és táviróhivatal személyzete működött közre igen hathatósan.

Fogadják ezek is valamennyien együtt és egyenként a lévai Nemzeti Tanács halás köszönetét.

Vége.

Nyilttér.

Angol tanfolyam.

Léva és vidéke intelligentiához tartozó felnőttek részére febr. 1-ével Angol nyelvkurzust nyitok. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ispani állást

keres földmives iskolát végzett 11 évi gyakorlattal. — Bővebbet a kiadóban.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garantált filaxeramentes **Nova-féle** hazai **Magántermő** gyökeres **szőlővessző** eladás **kedvezményes** áron. Készlet-kérmillió Mindenütt telephető. Jó siker várható. Nagyban telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újja telepítésére valamint hiányok pótlására ajánható **Nova-féle** fehér és

külön vörös bort termő fajokban kaphatók. Ara igen szép dus erős gyökérzetű, szavatolt első osztályú minőségben ezer darabkért **K 300.-**, Tavasszi szállításra a rendelést kitevő összeg előzetes beklűdés ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvetve. Aki jó és sok bort óhajt keves költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletet. Ki most rendel, az a tavasszal ideje korán fog ültethetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakhely, utolsó posta, megye és rendelési vasutállomás ponos feltüntetésével a penztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által keretük beklűdeni, cím:

NOVA szőlővessző és szőlőoltványtelep kezeletű. **ARAD, Szabadságtér 10.**

Itt az idő!

Még nem késelt el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig **becserélheti** azokat a most megjelent legújabb kacagatót tréfás

„UJVARI telefonál“

című kétoldalu hanglemezzel. Nagyszerűen sikerült **mulatságos** telefonjelenet!

Kizárólagos joggal

W Á G N E R

„Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Ráday-utca 18.

Telefon: József 35-92.

Beszélőgépek 200 K.-tól 1000 K.-ig, Fényképes dalszöveges lemez- és hangszeregyék ingyen.

SZÁMITSÁ KI AZ UJJAIN,

hogyan milyen előnnyel jár Önre, ha **KERN TESTVÉREK** fűszer-, gyarmatáru és vasnagykereskedésében **vásárol be.**

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

LÉVÁN.

Telefon szám: 33.

Telefon szám: 33

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választék

állandó gépkiállítás van berendezve.

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopffer és Schrantz gözcseplő készletek, eredeti Melichar féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakmába vágó gépek és géprészek. Világhírű RAPID láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánycsatornák elkészítése és felállítása jutányos árakban.